

Käyttöturvallisuustiedote

K- JA KK-PUTKIPANOS

Päiväys: 6.6.2008
Edellinen päiväys: 8.12.2004

1. Kemikaalin ja sen maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot

Kauppanimi: K- ja KK-putkipanos
Käyttötarkoitus: Louhintaräjähdyksine.
Valmistaja: OY FORCIT AB
 PL 19
 FIN-10901 HANKO
 FINLAND
 Puh. +358 (0)207 440 400 Fax. +358 (0)207 440225
 Sähköposti: forcit@forcit.fi
Hätäpuhelinnumero: +358-(0)207 440 400

2. Vaarallisten ominaisuuksien kuvaus

Seoksen luokitus: E; R2; T+; R26/27/28; R33
Vaarat: Räjähävää iskun, hankauksen, avotulen tai muun sytytyslähteen vaikutuksesta. Erittäin myrkyllistä hengitettynä, nieltynä ja joutuessaan kosketuksiin ihon kanssa. Kumulatiivisten vaikutusten vaara. Tiedot tuotteen myrkyllisyydestä koskevat lähinnä ei-patruroidun tuotteen käsittelyä.

3. Koostumus ja tiedot aineosista

Kuvaus Etyleeniglykolidinitraatti (nitroglykoli) -pohjainen jauheräjähdyksine
Vaaralliset aineosat: Etyleeniglykolidinitraatti

Aineosan nimi	Pitoisuus	CAS-nro	Varoitusmerkit; R-lausekkeet
Etyleeniglykolidinitraatti	17-25 %	628-96-6	E, T+; R2-26/27/28-33

4. Ensiapu

Hengitys:	Lääkärin hoito välttämätöntä mikäli ilmenee oireita kuten esim. pölyn, höyryjen tai palokaasujen hengittämisestä johtuvaa hengityselinten ärsytystä. Tuotava potilas raittiiseen ilmaan mahdollisimman nopeasti, ja otettava yhteyttä lääkäriin. Mikäli potilas on tajuton, hänet on pidettävä ja kuljetettava kylkiasennossa. Annettava happea mikäli se on tarpeen. Jos hengitys lakkaa, annettava tekohengitystä. Palokaasuja hengittäneiden henkilöiden oireet eivät välttämättä ilmene heti. Potilaat tulisi pitää lääkärin tarkkailun alaisena vähintään 48 tunnin ajan
Iho:	Riisu saastuneet vaatteet/kengät. Pestävä iho vedellä ja saippualla.
Roiskeet silmiin:	Huuhdettava runsaalla vesimäärällä (vähintään 15 min., otettava yhteyttä silmälääkäriin.
Nieleminen:	Huuhdeltava suu runsaalla vedellä, otettava yhteyttä lääkäriin.

5. Ohjeet tulipalon varaan

Yleistä:	Tulipalon leviäminen tuotteeseen estettävä kaikilla mahdollisilla tavoilla. Jos tuote on vaarassa syttyä tai palaa: Räjähdysvaara, ei sammutusyrityksiä. Järjestettävä riittävä evakuointi ja varoitettava lähiympäristöä räjähdysvaarasta.
Eriyiset altistumis- vaarat tulipalossa:	Tulipalossa tai kuumuudessa (yli 200 °C) voi muodostua myrkyllisiä / haitallisia kaasuja ja hajoamistuotteita kuten typen oksideja, ammoniakkia ja hiilimonoksidia. Räjähdysvaara. Keuhkopöhön vaara.

6. Ohjeet onnettomuuspäästöjen varalta

Ohjeet henkilövahinkojen estämiseksi:	Suojauduttava suoralta kosketukselta ei-patruroidun tuotteen kanssa, käytettävä suojakäsineitä ja suojavaatteita. Käytettävä tarvittaessa hengityssuojainta.
Ohjeet ympäristövahinkojen estämiseksi:	Estettävä aineen imeytyminen maaperään, vesialueisiin ja viemäriin.
Puhdistusohjeet:	Kerättävä räjähdysmassan jäämät sopivilla kipinöimättömillä työkaluilla. Laitettava merkittyihin, suljettaviin pakkauksiin, hävitettävä viranomaisten vaatimalla tavalla.

7. Käsittely ja varastointi

Käsittely:	Huolehdyttävä riittävästä ilmanvaihdosta. Eristettävä kuumista pinnoista ja sytytyslähteistä. Tupakointi kielletty. Vältettävä mekaanista rasitusta ja käytettävä kipinöimättömiä työkaluja.
Varastointi:	Varastoitava kuivassa, viileässä, lukitussa paikassa.
Eriyiset käyttötavat:	Käsittelyssä ja varastoinnissa on noudatettava kansallisia määräyksiä.

8. Altistumisen ehkäiseminen ja henkilösuojaimet

Altistuksen raja-arvot:	Etyleeniglykolidinitraatti: HTP arvot: 8 h 0,2 mg/m ³ 15 min 0,6 mg/m ³
Työperäisen altistuksen torjunta:	Mikäli HTP-arvon ylittämistä ei voida välttää, on käytettävä hengityssuojainta kaasusuodattimella A. Suojakäsineiden ja suojalasien käyttö ei ole välttämätöntä, jos aine on patruunoitu tai pakattu. Kädet on aina pestävä ennen taukoja ja työpäivän päätteeksi.

Henkilökohtaiset suojaimet:	Hengityssuojain Hengityssuojain, kaasusuodatin A.
	Käsiensuojaus Kumi- tai muovikäsiineet
	Ihosuoja Suojavaatetus

9. Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

Olomuoto:	Kiinteä, muoviputkissa oleva jauhe
Väri:	Ruskea (jauhe), muoviputki vihreä (K-putkipanos) tai keltainen (KK-putkipanos)
Haju:	Ominaispiirteilleen tyypillinen haju
Sulamislämpötila:	Ei koske
Hajoamislämpötila:	Alkaen 160 °C (BAM)
Räjähdysvaara:	Voimakas isku, hankaus tai kuumennus, erityisesti >200 °C ei-avonaisessa tilassa
Suhteellinen tiheys:	1,0 g/cm ³ (20 °C)
Liukoisuus:	Veteen: - Rasvaliukoisuus: Etyleeniglykolidinitraatti liukenee

10. Stabiilisuus ja reaktiivisuus

Vältettävät olosuhteet:	Räjähdysvaara iskun, hankauksen, avotulen tai muun sytytyslähteen vaikutuksesta.
Vältettävät materiaalit:	Voimakkaat emäkset. Tuotteeseen ei saa päästää sekoittumaan vieraita materiaaleja.
Haitalliset hajoamistuotteet:	Hiilimonoksidi, typen oksidit ja ammoniakki.

11. Terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin: Patrunoimattomana myrkyllistä joutuessaan kosketuksiin ihon kanssa, hengitettynä tai nieltynä. Aine imeytyy ihon läpi. Huurujen hengittäminen, aineen suuhun joutuminen tai ihoon imeytyminen johtaa aluksi verisuonien laajenemiseen ja verenpaineen alenemiseen. Oireina voi esiintyä päänsärkyä ja huimausta.

12. Tiedot kemikaalin vaarallisuudesta ympäristölle

Ekotoksisuus: Ei-patrunoitu massa on myrkyllistä vesieliöille.

Kulkeutuminen: Ei kulkeudu.
Etyleeniglykolidinitraatti hajoaa hitaasti luonnossa.

Pysyvyys ja hajoavuus: Etyleeniglykolidinitraatin kertyvyydestä ei ole tietoa.

Biokertyvyys: Ei-patrunoitu massa on myrkyllistä vesieliöille.

13. Jätteiden käsittely

Hävittäminen: Jätteet ja räjähdysaineella tahraantuneet pakkaukset tulee hävittää kansallisten määräysten mukaan. Puhdistamattomia tyhjiä pakkauksia tulee käsitellä samalla tavalla kuin tuotetta sisältäviäkin.

14. Kuljetustiedot

YK - numero:	0081
Pakkausryhmä:	-
Pakkaustapa:	P116
ADR/RID - luokka:	1
Luokituskoodi:	1.1D
Nimitys rahtikirjassa:	Louhentaräjähdysaineet, tyyppi A (+ kaupanimi, katso kohta 1)
IMDG - luokka:	1.1D
EMS - numero:	F-B, S-Y
ICAO/IATA-luokka:	Ilmakuljetus kielletty

15. Kemikaaleja koskevat määräykset

Varoitusetiketti:	Pakkaus merkitty Liikenneministeriön edellyttämällä merkinnöllä. Räjähteisiin ei sovelleta kemikaaliasetuksen (13.6.2001/555) 1 §:n mukaan 15 ja 16 §:ssä tarkoitettuja päällyksen turvallisuutta ja merkintöjä koskevia vaatimuksia
Muut määräykset:	Tuotteen käyttöön, kuljetukseen ja varastointiin on olemassa erityislainsäädäntöä, jota tulee noudattaa.

16. Muut tiedot

R-lausekkeet:

R2: Räjähävää iskun, hankauksen, avotulen tai muun sytytyslähteen vaikutuksesta.

R26/27/28: Erittäin myrkyllistä hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä.

R33: Terveydellisten haittojen vaara pitkäaikaisessa altistuksessa.

Käyttörajaukset:

Jos tuotetta käytetään tuotetiedon suosituksista poikkeaviin tarkoituksiin on sen sopivuus tarkastettava OY FORCIT AB:n teknisestä asiakaspalvelusta.

Lisätietoja:

Tuotetieto saatavana OY FORCIT AB:ltä (yhteystiedot kts. kohta 1.) Muita lisätietoja www.forcit.fi.

Tämä tiedote perustuu tämänhetkiseen parhaaseen tietämykseen. Sitä ei kuitenkaan tule pitää takuuna kuvattujen tuotteiden tietyistä ominaisuuksista tai niiden soveltuvuudesta erityisiin käyttötarkoituksiin. Koska näiden tietojen ja ohjeiden käyttö sekä tuotteen käyttöolosuhteet eivät ole meidän valvonnassamme, käyttäjän velvollisuutena on määritellä olosuhteet tuotteen turvalliselle käytölle.